

Til Justitsministeriet

København, 1/11-2011

Ændring af pasbekendtgørelsen og navnebekendtgørelsen

LGBT Danmark har noteret sig, at Justitsministeriet har sendt forslag om ændring af pasbekendtgørelsen i høring og opfordrer i den forbindelse til, at bekendtgørelsens § 5 om kønsangivelse i pas også ændres.

På New Zealand har det siden 1995 været muligt for transkønnede at opnå kønsbetegnelsen X i pas uden krav om foregående psykiatrisk vurdering (1). Ordningen betegnes som en succes og blev udvidet yderligere i 2009.

I juni 2010 indførte USA mulighed for at transkønnede, der er ved at overgå til et nyt køn kan få udstedt et midlertidigt pas med to års gyldighed i deres ønskede køn. Samtidig blev der givet mulighed for at personer, der er overgået til at leve i et andet køn kan få udstedt permanente pas i det nye køn. Retningslinjerne noterer eksplicit at operation ikke er et krav forud for udstedelse af sådanne pas. Der kræves udelukkende en udtalelse fra en læge, der har ydet "relevant behandling" eller kan bekræfte at en sådan behandling har fundet sted ud fra gennemgang af personens journaler. Der stilles ikke krav til arten af behandlingen (2).

Siden september 2011 har australske pasansøgere også haft mulighed for at få udstedt pas i deres foretrukne køn alene på baggrund af en udtalelse fra en læge, der har ydet "relevant behandling" med henblik på overgang til at leve i et andet køn eller kan bekræfte at en sådan behandling har fundet sted ud fra gennemgang af personens journaler. Ligesom i den amerikanske ordning fremgår det eksplicit at operation ikke er et krav for udstedelse af pas i det ønskede køn og der stilles ikke krav til arten af den ydede behandling (3).

Rigshospitalet Sexologiske Klinik, der i dag foretager vurdering af transkønnede, som ønsker deres kønsangivelse ændret i passet udtalte i august 2010:

"Fra Region Hovedstadens Psykiatrisk Center København, hvorunder Sexologisk Klinik hører, er det primært anført, at Sexologisk Klinik deler LGBT's opfattelse af, at der vil være fordele ved, at alle myndige personer gives mulighed for at vælge, om de ønsker X i passet i lighed med, hvad der er praksis i visse andre lande." (4)

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

Landsforeningen anbefaler på baggrund af erfaringerne fra New Zealand og udtalelsen fra Sexologisk Klinik, at pasbekendtgørelsens § 5, stk 5

”Rigspolitichefen kan tillade, at kønnet for en person, som ikke har gennemgået et kønsskifte, men som af Rigshospitalets Sexologiske Klinik vurderes at være transseksuel eller ganske ligestillet hermed, betegnes X.”

ændres således, at pasansøgere frit kan vælge kønsbetegnelsen X.

I lighed med ordningerne i USA og Australien anbefaler vi desuden, at der gives mulighed for at personer, der modtager eller har gennemført relevant behandling med henblik på overgang til et liv som et andet køn end de er tildelt gives mulighed for at få udstedt et pas i deres ønskede køn. Der må ikke stilles specifikke krav, herunder operative, til den ydede behandling.

Navnebekendtgørelsen

Navnebekendtgørelsen indeholder en bestemmelse, der er parallel til bestemmelsen i pasbekendtgørelsen, som med fordel kan revideres samtidig. LGBT Danmark minder i denne forbindelse om beslutningsforslag B 168 – Samling 2009-10 – vedrørende forbedring af transkønnedes rettigheder, hvori EL og de tre regeringspartier erklærede, at de ønskede

” 1. at fjerne det generelle krav om overensstemmelse mellem civilretligt køn og fornavn,” (5)

I Navnelovens § 13. Stk. 3 fremgår

”Justitsministeren fastsætter nærmere regler om, at personer, der er transseksuelle eller ganske må ligestilles hermed, ikke er omfattet af forbuddet i stk. 2.” (6)

Justitsministeren har således bemyndigelse til at revidere betingelserne for at fravige kravet om overensstemmelse imellem transseksuelles navne og civilretslige køn.

Landsforeningen opfordrer til, at den nuværende bestemmelse i navnebekendtgørelsen

”Transseksuelle

§ 13. Til brug for vurderingen af, om der kan gøres undtagelse fra kravet om, at et navn ikke må betegne det modsatte køn, jf. navnelovens § 4, stk. 4, § 7, stk. 2 og § 13, stk. 2, vurderer Rigshospitalets Sexologiske Klinik, om ansøgeren er transseksuel eller ganske må ligestilles hermed.

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

Stk. 2. Hvis vurderingen fra Rigshospitalets Sexologiske Klinik giver anledning til tvivl om, hvorvidt en person er transseksuel eller ganske må ligestilles hermed, kan der indhentes supplerende udtalelse fra Retslægerådet.

Stk. 3. Sager om undtagelse fra kravet om, at et navn ikke må betegne det modsatte køn, jf. stk. 1, behandles af statsforvaltningen.” (7)

ændres således, at undtagelsen kommer til at gælde personer, der selv erklærer sig transseksuelle. Stk. 2 og 3 kan udgå.

Vi gør i øvrigt opmærksom på nedenstående udtalelse fra Sexologisk Klinik

”Sexologisk Klinik ser ikke et problem i, at alle myndige personer frit kan vælge fornavn, men det ligger udenfor klinikkens kompetence at vurdere, om det er muligt at gennemføre.

Sexologisk Klinik kan samtidig se fordele for transseksuelle i at kunne få et CPR-nummer, der svarer til det køn, de fremstår som. Men også på dette felt ligger det udenfor klinikkens kompetence at vurdere, om det er muligt at gennemføre.” (8)

De skitserede ændringer til pasbekendtgørelsen og navnebekendtgørelsen vil lette de transkønnedes liv betragteligt og samtidig spare samfundet for en del administration. Landsforeningen har ingen kommentarer til de øvrige ændringer i pasbekendtgørelsen.

LGBT Danmark ser frem til videre dialog omkring mulighederne for generel ændring af civilretsligt køn og stiller os naturligvis til rådighed for et møde i denne forbindelse.

Med venlig hilsen

Sebastian Svegaard
talsperson for transpolitik

Vibe Grevsen
landsledelsesmedlem

Referencer

1. Veale JF. Prevalence of transsexualism among New Zealand passport holders. Australian & New Zealand Journal of Psychiatry, 2008 Oct;42(10):887-889.
2. 7 FAM 1300 Appendix M Gender Change. US Department of State Foreign Affairs, 10. juni 2010.
URL: <http://www.state.gov/documents/organization/143160.pdf>
3. Sex and Gender Diverse Passport Applicants. Department of Foreign Affairs and Trade, 14. september 2011.
URL: <https://www.passports.gov.au/Web/SexGenderApplicants.aspx>
4. Anmodning om udtalelse vedr. Sexologisk Klinik. Region Hovedstaden, 31. august 2010.
URL: http://www.thranesen.dk/artikler/LGBT-DK_20101019_Sundhedsmin.pdf
5. Beslutningsforslag B168 - Samling 2009-10 vedrørende forbedring af transkønnedes rettigheder.
URL: http://www.ft.dk/R1pdf/samling/20091/beslutningsforslag/b168/20091_b168_som_fremsat.pdf
6. Lov om ændring af navneloven. Lov 350 af 06/05/2009. URL: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=124733>
7. Bekendtgørelse om navne. Bek 923 af 29/09/2009. URL: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=127305>
8. Madsen HH. VS: Anmodning om udtalelse vedr. Sexologisk Klinik, Rigshospitalet. Region Hovedstaden, 18. november 2010. Vedlagt